

Bundel - Bestuurlijke Adviescommissie Klimaat en Energie van 19 september 2024

- 1.a (Mondelinge) mededelingen en vaststellen agenda
240919 1a0 BAC KenE agenda
- 5 vastgesteld verslag BAC KenE 19092024
Vastgesteld verslag BAC kenE 19092024

Op 19 september 2024

Agenda

Vergaderdatum en -tijd 19 september 2024 van 9.30-12.30

Locatie Provinciehuis Utrecht

Genodigd Huib van Essen (Utr; voorzitter), Elmar Franken (secretaris), Arne Weverling (ZH), Tijs de Bree (Ov), Harold Hofstra (FI), Johan Hamster (Gr), Sijbe Knol (Fr), Henk Jumelet (Dr), Ans Mol (GI), Berend Potjer (ZH), Bas Maes (NB), Marc van Caldenberg (Li), Jo-Annes de Bat (Zld), Rosan Kocken (NH), Sjaak Simonse (FI), voor thema Klimaat), Has Bakker (Utr, voor thema Klimaat), Pamela Young, Marieke Hofstee, Hans van der Zwan (IPO), Tara Geerdink (IPO)

Verhinderd

1. Opening, mededelingen en verslag

a) (Mondelinge) mededelingen

- Update interbestuurlijke afspraken energiesysteem (IBA): er wordt toegewerkt naar interbestuurlijke afspraken in december. In de BAC van oktober wordt dit onderwerp inhoudelijk besproken.
- Update energienota: het ministerie van KGG verwacht 24 oktober de Energienota naar de Kamer te sturen. De Energienota rapporteert over de opbouw van het energiesysteem, de voortgang van de energietransitie en zet de beleidscyclus neer vanuit NPE en PEH. Hierbij ligt de nadruk op aanbodzijde en ontwikkeling energie infrastructuur. IPO is in gesprek met KGG om te horen op welke manier de provincies input kunnen geven op de Energienota.
- Update over nieuwe milieunormen windturbines: lobby voorstel aan de orde in de BAC van oktober (in september DG overleg; op 1 oktober geagendeerd voor BO KenE).
- Evaluatie NP RES: er komt komende maand een reguliere beleidsevaluatie beschikbaar van NP RES. Deze is mogelijk ook relevant in het kader van de interbestuurlijke afspraken over het energiesysteem. Mochten de stukken niet tijdige voor de verzending beschikbaar komen, dan worden de poho's geïnformeerd en wordt de BAC mondeling geïnformeerd. De evaluatie staat ook geagendeerd voor het BO KenE van 1 oktober.
- Door de AAC LG is aan de BAC LG geadviseerd om de bevoegdheid voor vergunningverlening natuurvergunningen voor omvorming van delen van bestaand gasnetwerk en aanleg van het landelijk waterstof hoofdleidingen netwerk van provincies over te dragen aan de minister van LNVN. De bevoegdheid wordt daarmee gelijkgetrokken met de huidige bevoegdheid voor vergunningverlening van het aardgasnetwerk die al bij LNVN ligt. De BAC KenE is hierover op 29 februari geïnformeerd. Op 19 september 2024 zal de BAC LG de consultatiereactie formeel vaststellen.
- Essay Rien Fraanje op verzoek van NP RES over de stand van de energietransitie (essay wordt na afronding gemaild naar BAC-leden en geagendeerd voor de BAC in oktober).
- Update Regeerakkoord en Prinsjesdag.

b) Vaststellen verslag BAC KenE 27 juni 2024

c) Overzicht Tweede Kamer debatten/ briefings

NNTB Ronde tafel gesprek WcW*

- 17/10 Ciedebat Verduurzaming Industrie*
- 23/10 ciedebat Electriciteitsnet, energie-infra en RES
- 24/10 ciedebat Hoofdpijnenakkoord klimaat en energie
- 13/11 Ciedebat Kernenergie
- 14/11 Ciedebat Waterstof, groen gas en andere energiedragers

Voor * is iom de portefeuillehouders een positionpaper voorbereid; voor de overige debatten is inbreng in voorbereiding.

2. Strategische agenda/bespreekpunten

a) Klimaat special (60 min)

In aanwezigheid van portefeuillehouders Sjaak Simonse en Has Bakker.

In gesprek over de stand van zaken van het klimaatbeleid; de klimaatplannen van een aantal provincies en de voorbereiding van de consultatie van het landelijke klimaatplan.

b) Voortgang verduurzaming Industrie (25 min)

In gesprek over de belemmeringen voor de verduurzaming van de industrie en een procesvoorstel voor het verkennen van het begrip 'groene groei' samen met vertegenwoordigers van de BAC Economie en Cultuur.

c) Voortgang RES en omgaan met verschillen (25 min)

Gast: Kristel Lammers (Programmadirecteur NP RES)

In gesprek met Kristel Lammers over de voortgang van de RES opgave en hoe om te gaan met de verschillen in voortgang tussen de diverse regio's en de mogelijke rol van provincies hierbij.

d) Ruimtebeslag voor energievoorziening (10 min)

In gesprek over de inbreng vanuit Energie in het voorontwerp Nota Ruimte en het belang om het ruimtebeslag van de regionale energievoorziening beter in beeld te brengen. Daarbij kom ook de voorbereiding van het vervolgesprek met Tennet over Target Grid 2.0 aan de orde.

e) Nationale aanpak SMR (10 min)

Naar aanleiding van de presentatie van KGG in de vorige BAC wordt nu het commitment op de nationale planning en aanpak besproken, evenals de organisatie van gezamenlijke informatie-uitwisseling met statenleden.

3. Hamerstukken

- a) Lobbyvoorstel WcW
- b) Vaststellen geactualiseerd overzicht verdeling portefeuilles
- c) Handreiking Energyhubs
- d) Doorkijk belangrijke activiteiten najaar 2024

4. Rondvraag en sluiting

Op 19 september 2024

Verslag

Vergaderdatum en -tijd	19 september 2024 van 9.30-12.30
Locatie	Provinciehuis Utrecht
Genodigd	Huib van Essen (Utr; voorzitter), Elmar Franken (secretaris), Arne Weverling (ZH), Tijs de Bree (Ov), Harold Hofstra (FI), Johan Hamster (Gr), Sijbe Knol (Fr), Henk Jumelet (Dr), Ans Mol (GI), Berend Potjer (ZH), Bas Maes (NB), Marc van Caldenberg (Li), Jo-Annes de Bat (Zld), Rosan Kocken (NH), Sjaak Simonse (FI), voor thema Klimaat), Pamela Young, Marieke Hofstee, Hans van der Zwan (IPO), Tara Geerdink (IPO), Tamara Franken (IPO)
Verhinderd	Has Bakker (Utr, voor thema klimaat)

1. Opening, mededelingen en verslag

a) (Mondelinge) mededelingen

- Update interbestuurlijke afspraken energiesysteem (IBA): er wordt toegewerkt naar interbestuurlijke afspraken in december. In de BAC van oktober wordt dit onderwerp inhoudelijk besproken; er vinden ook 1: 1 gesprekken met BAC-leden plaats eind september/begin oktober
- Update energienota: het ministerie van KGG verwacht 24 oktober de Energienota naar de Kamer te sturen. De Energienota rapporteert over de opbouw van het energiesysteem, de voortgang van de energietransitie en zet de beleidscyclus neer vanuit NPE en PEH. Hierbij ligt de nadruk op aanbodzijde en ontwikkeling energie infrastructuur. IPO is in gesprek met KGG om te horen op welke manier de provincies input kunnen geven op de Energienota.
- Update over nieuwe milieunormen windturbines: lobby voorstel aan de orde in de BAC van oktober (in september DG overleg; op 1 oktober geagendeerd voor BO KenE).
- Evaluatie NP RES: er komt komende maand een reguliere beleidsevaluatie beschikbaar van NP RES. Deze is mogelijk ook relevant in het kader van de interbestuurlijke afspraken over het energiesysteem. De stukken zijn er nog niet zodra ze er zijn worden de poho's geïnformeerd. Indien er aanleiding toe is zullen we deze evaluatie in de volgende BAC bespreken. De evaluatie staat ook geagendeerd voor het BO KenE van 1 oktober.
- Door de AAC LG is aan de BAC LG geadviseerd om de bevoegdheid voor vergunningverlening natuurvergunningen voor omvorming van delen van bestaand gasnetwerk en aanleg van het landelijk waterstof hoofdleidingen netwerk van provincies over te dragen aan de minister van LNVN. De bevoegdheid wordt daarmee gelijkgetrokken met de huidige bevoegdheid voor vergunningverlening van het aardgasnetwerk die al bij LNVN ligt. De BAC KenE is hierover op 29 februari geïnformeerd. Op 19 september 2024 zal de BAC LG de consultatiereactie formeel vaststellen.
- Essay Rien Fraanje op verzoek van NP RES over de stand van de energietransitie (essay wordt na afronding gemaild naar BAC-leden en geagendeerd voor de BAC in oktober).
- Update Regeerakkoord en Prinsjesdag. Eerste beelden: voortzetting bestaand beleid, wel andere toon; groene groei als leidend principe, verschuiving van

waterstof naar kernenergie; aantal verplichte maatregelen weggehaald (zoals warmtepomp); ROB-middelen niet genoemd; wel verwijzing naar bestuurlijke afspraken energiesysteem met mede-overheden (= kans!). PBL geeft aan: met dit pakket worden klimaatdoelstellingen niet gehaald; zal uit KEV (oktober) gaan blijken.

- IBO Energie-infrastructuur; gaat tzt impact hebben, ook in rol als aandeelhouder! Belangrijk om hier intern verbindingen te leggen en over op te lijnen; vanuit IPO zullen we betrokkenen 'aandeelhouderschap' ook bij elkaar brengen hierover.
- Provincie Limburg gaat volgend jaar een provinciale energiemaatschappij oprichten.

b) Vaststellen verslag BAC KenE 27 juni 2024

Het verslag wordt vastgesteld.

c) Overzicht Tweede Kamer debatten/ briefings

- 16/10 ciedebat Hoofdpijnenakkoord klimaat en energie
- 17/10 ciedebat Verduurzaming Industrie*
- 17/10 ronde tafel gesprek WcW*
- 28/11 ciedebat Electriciteitsnet, energie-infra en RES
- 04/12 ciedebat Kernenergie
- 12/12 ciedebat Waterstof, groen gas en andere energiedragers

Voor * is iom de portefeuillehouders een positionpaper voorbereid; voor de overige debatten is inbreng in voorbereiding.

2. Strategische agenda/besprekpunten

a) Klimaat special (60 min)

In aanwezigheid van portefeuillehouders Sjaak Simonse en Has Bakker, deze laatste is verhinderd, maar geeft een videopresentatie.

In gesprek over de stand van zaken van het klimaatbeleid; de klimaatplannen van een aantal provincies en de voorbereiding van de consultatie van het landelijke klimaatplan.

Verslag

3 gedeputeerden presenteren het klimaatplan van hun provincie. Dit is als inspirerend ervaren, met name de kansenkaart uit de presentatie van Gelderland welke ook gedeeld mag worden, wat niet betekend dat iedere provincie met zo'n plan gaat komen en dat hoeft ook niet. Het is goed dit gesprek met enige regelmaat te voeren.

Het klimaatplan komt 1 dezer dagen in consultatie en zal volgend jaar worden vastgesteld. We zullen een gezamenlijke reactie opstellen en deze toetsen in de AAC en BAC mogelijk via een schriftelijke ronde.

b) Voortgang verduurzaming Industrie (25 min)

In gesprek over de belemmeringen voor de verduurzaming van de industrie en een procesvoorstel voor het verkennen van het begrip 'groene groei' samen met vertegenwoordigers van de BAC Economie en Cultuur.

Verslag

PoHo industrie geeft korte terugkoppeling uit SG NPVI en geeft aan graag met de BAC te willen verdiepen op 2 onderwerpen: -> Hoe kunnen we projecten die breed worden aangevlogen versnellen? Hiervoor Marc Hoenders (directeur realisatie bij KGG) een keer aan laten sluiten bij een BAC. -> Voor ammoniak en waterstof worden (veiligheids)visies ontwikkeld, welke in de BAC worden besproken als ze er zijn.

Europa heeft gekozen voor de term schone groei IPV groene groei, dit ook meenemen richting werkplan HNP, de PoHo's zoeken hiervoor contact.

- c) Voortgang RES en omgaan met verschillen (25 min)
Gast: Kristel Lammers (Programmadirecteur NP RES)

In gesprek met Kristel Lammers over de voortgang van de RES opgave en hoe om te gaan met de verschillen in voortgang tussen de diverse regio's en de mogelijke rol van provincies hierbij.

Verslag

Kristel licht haar presentatie toe: "Het speelveld is echt anders dan 5 jaar geleden zowel politiek als maatschappelijk."

Provincies geven ook aan dat er bij de meeste een andere wind waait. Draagvlak is daardoor lastig. Men houdt vast aan het uitgangspunt, er is bij niemand het doel naar beneden bijgesteld. Bij een aantal provincies gaat het lukken, maar is er geen ruimte voor meer of nieuwe plannen. Ook netcongestie gooit roet in het eten omdat aansluitingen gewoon niet voor 2030 kunnen.

Er zijn verschillende politieke belangen maar provincies die op koers lopen verwachten ook dat de andere over de brug komen om zo het gezamenlijk doel te halen.

- d) Ruimtebeslag voor energievoorziening (10 min)

In gesprek over de inbreng vanuit Energie in het voorontwerp Nota Ruimte en het belang om het ruimtebeslag van de regionale energievoorziening beter in beeld te brengen. Daarbij kom ook de voorbereiding van het vervolgesprek met Tennet over Target Grid 2.0 aan de orde.

Verslag

De BAC stemt in met het procesvoorstel rond de nota ruimte om te zorgen dat ruimteclaim voor energie samen met RenL meer invulling krijgt.

De BAC geeft aan dat het onderwerp Target Grid 2.0 breed leeft en dat is aanzet voor een meer diepgaand gesprek in volgende BAC's waarbij aangegeven wordt dat het belangrijk is ook het ministerie te bevragen of wat TenneT presenteert ook werkelijk is wat zij ook willen. Daarnaast zou prioriteren bij bestuurders moeten liggen en niet bij TenneT of netbeheerders.

e) Nationale aanpak SMR (10 min)

Naar aanleiding van de presentatie van KGG in de vorige BAC wordt nu het commitment op de nationale planning en aanpak besproken, evenals de organisatie van gezamenlijke informatie-uitwisseling met statenleden.

Verslag

Provincies spreken af dat ze zich committeren aan de KGG programma-aanpak SMR wat betreft planning en aanpak, en hier met betrekking tot eigen kennis- en onderzoeksvragen op aan te haken.

Waarbij Groningen aangeeft het te volgen, maar zelf niets met kernenergie wil doen. En Gelderland aangeeft ook parallel alvast naar locaties te gaan kijken.

De rol van het IPO-buro blijft helpen kennis delen. Tijdens het jaarcongres zal er ook een sessie aan kernenergie gewijd worden. Uitkomsten en inhoud hiervan zal ook gedeeld worden met de BAC voor wie daar niet bij aan kan sluiten.

3. Hamerstukken

a) Lobbyvoorstel WcW

De BAC is akkoord met de inhoudelijke boodschap

b) Vaststellen geactualiseerd overzicht verdeling portefeuilles

De BAC stelt de nieuwe verdeling vast.

c) Handreiking Energyhubs

De BAC neemt kennis van de Handreiking en heeft geen aanvullende vragen of opmerkingen.

d) Doorkijk belangrijke activiteiten najaar 2024

De BAC neemt kennis van het stuk en heeft geen aanvullende vragen of opmerkingen

4. Rondvraag en sluiting

Verzoek om in het vervolg minder punten op de agenda te hebben zodat we meer de inhoudelijke discussie kunnen voeren.